

Evangelizace Nového Španělska

Přednášející: Monika Brenišinová (MonikaBrenisinova@seznam.cz)

Termín: čtvrtek 15.50-17.10, Hybernská 3, 2. patro Šporkova paláce

Forma výuky studijního předmětu: přednáška (AIH 520035)

Způsob atestace: referát, zkouška

Anotace kurzu:

Cílem tohoto jednosemestrálního kurzu je poskytnout studentům přehled o způsobech a metodách evangelizace původních obyvatel Nového Španělska. Zběžně je přitom seznámí i s rozdíly v přístupu jednotlivých evropských národností k evangelizaci domorodců. Pozornost přitom bude kladena i na pohled samotných Indiánů.

Kurz bude probíhat formou pravidelných přednášek. Prezentace v programu Microsoft PowerPoint budou průběžně zveřejňovány.

Osnova kurzu:

1. **Úvod do problematiky evangelizace** (představení stěžejních pojmů a rozdílných přístupů k evangelizaci domorodců mezi jednotlivými evropskými národy)
2. **Lidé** (misionáři, indiánské komunity, spolupráce a odboj)
3. **Čas a prostor** (distribuce misí, organizace řádové a světské církve, etapy evangelizace)
4. **Metody misionářské práce** (soustředění indiánských obyvatel do měst evropského typu, „policía cristiana“, systém vzdělávání)
5. **Katecheze a kult I** (jazyková bariéra a jiné problémy komunikace, způsoby katecheze a obsah, svátosti)
6. **Katecheze a kult II** (texty v indiánských jazycích, náboženské svátky, náboženské divadlo, kult světců)
7. **Katecheze a kult III** (náboženský synkretismus, Indiáni a inkvizice, etnografické spisy misionářů)
8. **Misijní architektura** (klášterní architektura a umění)
9. **Konec utopie** (sekularizace misijní architektury, kreolizace řádového kléru, spory mezi světským a řádovým klérem)
10. **Vzájemné pohledy** (pohled Indiánů na evangelizaci, pohled misionářů a civilních občanů na evangelizaci, postavení Indiána v koloniální společnosti)
11. **Mýtus o zlatém věku** (pohled misionářů na počátky evangelizace a vznik mýtu o jejím zlatém věku, proměny pohledu na evangelizaci v pramenech i současné literatuře)
12. **Přednesení referátů a diskuze** (studenti v krátkosti přednesou své referáty na jednotlivé knihy ze seznamu literatury a posléze se přejde k diskusi nad hlavními tezemi a pohledy autorů na christianizaci)

Studijní literatura:.

Solange Alberro, *El águila y la cruz. Orígenes religiosos de la conciencia criolla*. México 1999.

Dominique Borne a Benoît Falaize (edd.), *Religions et colonisation, XVIe-XXe siècle: Afrique, Amérique, Asie, Océanie*, Paris 2009.

Pedro Borges, *Métodos misionales en la evangelización de América, siglo XVI*, Madrid 1960.

Pedro Borges, *Misioneros en Hispanoamérica*,

Ivo Budil, *Za obzor Západu*, Praha 2007.

Javier Burrieza Sanchez, *Jesuitas en Indias: entre la utopía y el conflicto: trabajos y misiones de la Compañía de Jesús en la América moderna*, Valladolid 2007.

Fernando Cervates a Andrew Redden, (edd.), *Angels, demons and the new world*, Cambridge 2013.

Nicholas P. Cushner, *Why have you come here?: the Jesuits and the first evangelization of native America*, New York 2006.

Traboulay, David M., *Columbus and Las Casas: The Conquest and Christianization of America, 1492-1566*, Lanham 1994.

Christian Duverger, *La conversión de los indios de la Nueva España*, México 1996.

Rafael Gamba, *la Cristianización de América: selección de textos y testimonios*, Madrid 1992.

Pedro Escalante Gonzalbo, *Los códices*, México 1998.

Lino Gómez Canedo, *Evangelización y conquista. Experiencia franciscana en Hispanoamérica*, México 1977.

Ondina E. González a Justo L. González, *Christianity in Latin America: a history*, Cambridge 2008.

Zdeněk Kalista, *Cesty ve znamení kříže: dopisy a zprávy českých misionářů XVII.-XVIII. věku ze zámořských krajů*. Praha 1941.

Jeffrey Klaiber, *Los jesuitas en América Latina, 1549-2000: 450 años de inculturación, defensa de los derechos humanos y testimonio profético*, Lima 2007.

Markéta Křížová, *Ideální město v divočině: misijní projekty Tovaryšstva Ježíšova a obnovené Jednoty bratrské v koloniální Americe*, Praha 2007.

José María Kobayashi, *La educación como conquista. Empresa franciscana en México*, México 1974.

Miguel León-Portilla, *Conquista pohledem poražených: vyprávění indiánů o dobytí Mexika*, Červený Kostelec 2013.

Michael Martinek, *Křesťané v zemi Indiánů: kulturní, sociální a náboženské protiklady Latinské Ameriky*, Středokluky 2007.

James Muldoon a Felipe Fernandez Armesto (edd.), *The medieval frontiers of Latin Christendom: expansion, contraction, continuity*, Farnham 2008.

John Leddy Phelan, *The millennial kingdom of the Franciscans in the new world: a study of the writings of Gerónimo de Mendieta (1525-1604)*, Berkeley 1956.

Robert Ricard, *The Spiritual Conquest of Mexico: an essay on the Apostolate and the evangelizing methods of the mendicant orders in New Spain: 1523-1572*, Berkeley 1974.

(Existuje i ve šj a fj)

Antonio Rubial García, *La hermana pobreza : El franciscanismo: de la Edad Media a la evangelización novohispana*, México 1996.

Daniel Ulloa, *La hermana pobreza : El franciscanismo: de la Edad Media a la evangelización novohispana*, México 1977.

Simona Binková, *Jezuitští misionáři z českých zemí v zámoří: Češi, nebo Němci? – Poddaní španělského krále, uživatelé latiny, španělštiny a domorodých jazyků*, In: *Literatura na hranici jazyků a kultur*. Ed. V. Svatoň a A. Housková. Praha 2009, s. 88-97.

----- Mover las fronteras: los jesuitas bohemios en México que participaron en las expediciones a los ríos Gila y Colorado (Adán Gilg, Ignacio Xavier Keller y Wenceslao Linck). In: Karl Kohut – María Cristina Torales Pacheco (eds.). *Desde los confines de los imperios ibéricos. Los jesuitas de habla alemana en las misiones americanas*. Madrid – Frankfurt 2007, s. 443-479.

Podmínky atestace:

1. Docházka - 70 % účast na přednáškách
2. Referát na 1 knihu ze seznamu studijní literatury v písemné podobě (5-10 ns)
3. Zkouška probíhá formou ústní zkoušky, tematické okruhy budou sdělovány průběžně, na konci každé přednášky